

پول

در گذر زمان

گشت و گذاری در موزه پول

شیوا پروین
عکاس: داود زرین گام

ساتراپ‌های دوره هخامنشی، ساتراپ یا والی به‌عنوان نماینده شاه می‌توانستند به‌هنگام جنگ سکه‌های نقره و مس ضرب کنند.

اسکناس دو تومانی، دوران ناصرالدین شاه قاجار

اولین اسکناس جعلی دو تومانی، دوران ناصرالدین شاه قاجار

از همان روزهایی که دیگر بشر همه آنچه را که برای گذران روز و شبسب احتیاج بود در کف نداشت، تفکر تبادل با دیگری شکل گرفت؛ داشته من در برابر داشته تو. گندم من به عوض نمک تو، دیگر رسم و آیین شد برای فعلی که تجارت نام گرفت.

اولین کسانی که به تعیین ارزش مبادلات و تبدیل آن به «حلقه‌های تبادل» پرداختند، نامشان در زمان گم ماند.

فصل به فصل تجارت رنگ به رنگ شد تا اقوامی، «لیدی» نام، دست به کار شدند به ضرب سکه. هر قومی را هنر حکاکی پیشه شد بر سکه، از الگوی خدایان محلی.

زمین تاریخ را که طی کنی، داریوش هخامنشی را آشنا می‌شوی به ضرب اولین سکه در ایران. «دریک»هایی با تصویر شاه هخامنشی، کمان در دست، زانو زده به نیایش اهورامزدا.

ساتراپ‌ها و فرمانروایان محلی نیز به ضرب سکه می‌پرداختند بر حسب نیاز؛ با نقش معروف «صیدا» از کشتی‌های جنگی بر نقره‌ها.

فصل به فصل تاریخ را می‌توان به ضرب سکه در زمان گذشته مکتوب و مضروب خواند، تلفیق هنر و سیاست و اقتصاد. نشان قدرت و ایمان، وقتی که اسکندر، سر کلاهخودپوش خود را بر نیم‌تنه هرکول، همان مظهر قدرت یونان، بر سکه ضرب کرد.

آلبوم فلزی را که ورق می‌زنی، هر برگش قابی است برای بیشتر دانستن از آنچه ندیده‌ای در گذر زمان‌ها. وضع معیشت و زندگی مردمان، حتی آرایش لباس و چهره‌ها، تماشایی است. بهرام دوم ساسانی در کنار همسر و فرزندش از نمونه‌های نادر عکس فلزی است بر شمایل سکه.

شاهان، یکی در پس دیگری به رسم و نام خود، راه بی‌پایان ضرب سکه را پیمودند تا روزگاری، پول‌های کاغذی به چرخه بازار پول وارد شد.

سکه‌های مهرداد دوم، نهمین پادشاه اشکانی (۱۲۳-۸۸ ق.م)

سکه بهرام دوم به همراه همسر و فرزندش (۲۹۳-۲۷۶ م)

سکه با تصویر پوران دخت ساسانی، دختر خسرو پرویز (۶۳۱ م)

سکه با تصویر اسکندر (۳۲۲-۳۲۳ ق.م)، نقره، ضرب شده در یونان

موزه پول

نشانی: کیلومتر ۴ بزرگراه تهران کرج، داخل مجموعه ارم
شماره تماس: ۴۴۱۴۳۰۸۸
پیام‌نگار: www.cio-museums.ir

قطعه فلز سرنیزه: استفاده از ابزارهای فلزی به‌عنوان نخستین پول‌های فلزی پیش از ضرب سکه

